

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Хмельницького університету
управління та права
імені Леоніда Юзькова,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

Олег ОМЕЛЬЧУК

травня 2025 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційного дослідження

ЛЕВАНДОВСЬКОГО ЧЕСЛАВА ЧЕСЛАВОВИЧА

на тему «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у
галузі будівництва в Україні»,

поданого на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності

081 Право галузі знань 08 Право, затвердженої вченою радою Хмельницького
університету управління та прав імені Леоніда Юзькова
від «25» жовтня 2021 року (протокол № 3)

ВИТЯГ

з протоколу засідання фахового семінару кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова
від « 23 » травня 2025 року (протокол № 13)

ПРИСУТНІ:

Галус О.О., завідувач кафедри, к.ю.н., доцент; Буханевич О.М., професор
кафедри, д.ю.н., професор, заслужений юрист України, член-кореспондент
НАПрН України; Івановська А.М., професор кафедри, д.ю.н., професор;
Самсін І.Л., професор кафедри, д.ю.н., професор, заслужений юрист України;
Суббот А.І., професор кафедри, д.ю.н., професор; Бригінець О.О., професор
кафедри, д.ю.н., професор; Литвиненко І.Л., доцент кафедри, к.ю.н., доцент;
Сторожук І.П., доцент кафедри, к.ю.н., професор; Солodka І.В., доцент кафедри,
к.ю.н., доцент; Гаврік Р.О., професор кафедри кафедри, к.ю.н., доцент;

Токар А.М., доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Владовська К.П., доцент кафедри, доктор філософії з права, Салюк П.І., доцент кафедри, доктор філософії з права.

З присутніх – 5 докторів юридичних наук, 3 кандидатів юридичних наук – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова Левандовського Чеслава Чеславовича на тему «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні», виконаного в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова та поданого на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, щодо рекомендації до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Завідувача кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доцента Галус О.О., яка повідомила присутніх про те, що Левандовський Чеслав Чеславович народився 12 червня 1971 року в місті Львові.

Освіта – вища. У червні 2003 році здобув кваліфікацію спеціаліст у Київському національному торговельно-економічному університеті за спеціальністю «Правознавство». У 2008 році здобув кваліфікацію магістр права в Академії управління Міністерства внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство». У липні 2003 року прийнятий на посаду юриста приватного підприємства «Леополіс».

У вересні 2005 року здав кваліфікаційний іспит у Львівській кваліфікаційно-дисциплінарній комісії адвокатури та одержав свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. У жовтні 2005 року переведений на посаду директора приватного підприємства «Леополіс». З грудня 2023 року керуючий партнер Адвокатського бюро «Левандовський та партнери».

З вересня 2021 року – аспірант кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Тема дисертаційного дослідження Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» була затверджена вченою радою Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова 25 жовтня 2021 року (протокол № 3).

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор Суббот Анатолій Іванович.

Дисертація виконана відповідно до основних положень Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки та затвердження операційного плану її реалізації у 2024-2025 роках, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2024 р. № 76-р; Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2021-2025 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2021 р. № 136-р, Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2021-2025 роки, схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2021 р. № 315-р, Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (2014), яка є міжнародним договором і містить положення щодо реформи публічних закупівель в Україні. Також основних напрямів наукових досліджень Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави» (номер державної реєстрації 0108U008927), наукової теми кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Правові засади організації та здійснення публічної влади» (номер державної реєстрації 0123U102955).

СЛУХАЛИ:

Доповідь аспіранта Левандовського Ч. Ч., який зазначив, що актуальність теми дослідження обумовлена тим, що на сучасному етапі розвитку та демократизації українського суспільства, які відбуваються після проголошення Україною незалежності, особливе значення набувають правові механізми, які забезпечують функціонування конкурентних ринкових відносин. Одним із основних і надзвичайно важливих елементів ринкової економіки є організація державних публічних закупівель, а також їх ефективне адміністративно-правове регулювання.

У цьому контексті будівельна галузь, як один із ключових секторів виробничої сфери економіки, має свої специфічні риси, що потребують особливого підходу в плані адміністративно-правового регулювання. Адже саме в цій галузі існують значні відмінності у порівнянні з іншими секторами економіки, що обумовлюють специфіку її правового забезпечення.

Незважаючи на певні досягнення у сфері реформування публічних закупівель, необхідно відзначити, що система закупівель у галузі будівництва продовжує демонструвати низьку ефективність. Це, в свою чергу, зумовлює потребу у подальшому удосконаленні процедур та механізмів контролю. Привертають увагу статистичні дані, згідно з якими у 2022 році за порушення законодавства у сфері публічних закупівель у галузі будівництва було завдано шкоди державі на суму 184,2 млрд грн, що охоплює 12,4 тис. закупівель. У

результаті проведених перевірок було складено 902 протоколи за порушення, передбачені статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення, з яких у 342 випадках було прийнято рішення про накладення адміністративних стягнень на загальну суму 1,1 млн грн. Крім того, завдяки вжитим заходам вдалося попередити укладання договорів та/або здійснення витрат на суму 16,3 млрд грн за закупівлі, проведені з порушеннями законодавства.

У 2023 році кількість порушень у сфері будівництва продовжила зростати: за результатами моніторингу 14,1 тис. закупівель було виявлено порушення на загальну суму 197,5 млрд грн. Було складено 1 056 протоколів за адміністративними правопорушеннями, з яких у 389 випадках було накладено штрафи на загальну суму 1,3 млн грн, а також попереджено укладання договорів або витрати коштів на суму 18,5 млрд грн..

Протягом 2024 року спостерігається стійке збільшення кількості скарг на процедури закупівель у будівельній сфері: тільки в першому півріччі 2024 року до Антимонопольного комітету України надійшло понад 13 тис. скарг, що на 25 % більше порівняно з аналогічним періодом 2023 року. Це свідчить про зростаючу стурбованість учасників ринку з приводу порушень під час проведення закупівель у сфері будівництва та наявність серйозних проблем у забезпеченні прозорості та ефективності цієї сфери.

Таким чином, сукупність двох важливих сфер адміністративно-правового регулювання — публічні закупівлі та будівельна діяльність — становить окремий і значущий інтерес для наукового дослідження. Вони мають суттєвий вплив на подальший розвиток суспільних відносин у цій сфері, зокрема на формування та вдосконалення механізмів правового забезпечення конкурентоспроможності та ефективності державних закупівель у галузі будівництва.

Слід звернути увагу, що у 2019 році в Конституції України, в преамбулі, була проголошена незворотність європейського та євроатлантичного курсу України, що стало важливим кроком до інтеграції в європейські та міжнародні структури. Ці зміни в основному законі стали основою для подальшого розвитку правового регулювання у багатьох сферах, зокрема у сфері публічних закупівель.

Державним закупівлям було відведено особливе місце в міжнародних договорах України. Ратифікація в 2014 році Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, стала важливим кроком, який зумовив виникнення зобов'язань щодо забезпечення прозорого, недискримінаційного, конкурентного та відкритого тендерного процесу. Це створює основу для сталого економічного розвитку країни та інтеграції в європейські стандарти.

Крім того, в 2016 році Україна приєдналася до Угоди з державних закупівель Світової організації торгівлі (СОТ) на підставі Закону України «Про приєднання України до Угоди про державні закупівлі» від 16.03.2016 р. Це

рішення GPA/133» від 16.11.2015 р., разом із Законом України «Про приєднання України до Угоди про державні закупівлі» від 16 березня 2016 року, формує правову основу для участі України в GPA.

Окремі положення цього Закону, зокрема щодо будівельних послуг, фактично виділяють їх у рамках державних закупівель, що дозволяє виокремити специфічні аспекти цієї галузі і забезпечити її належне регулювання в контексті міжнародних стандартів. Це вказує на важливість відповідності стандартам СОТ для підвищення прозорості і конкурентоспроможності на ринку державних закупівель.

Водночас міжнародний досвід підтверджує, що найбільш ефективним способом забезпечення принципів державних публічних закупівель є існування конкурентного ринку закупівель. Тільки за таких умов можна забезпечити належну ефективність, а також мінімізувати можливість корупційних ризиків, що робить цей підхід життєво важливим для досягнення довготривалого економічного розвитку в Україні.

Як і в будь-якій новій сфері, у процесі застосування законодавства про публічні закупівлі, зокрема у будівельній галузі, при розгляді справ цієї категорії органами оскарження та адміністративними судами виникають численні неузгодженості та суперечності. Незважаючи на безперечні переваги адміністративного оскарження та судочинства як механізму захисту прав учасників публічних закупівель — суб'єктів підприємницької діяльності, практика вирішення спорів, що виникають у ході процесу публічних закупівель, виявляє численні прогалини і колізії у даній сфері.

Наслідком цього є неоднакове застосування та тлумачення норм права, як замовниками (державними органами та органами місцевого самоврядування), так і учасниками публічних закупівель (підрядниками будівельних послуг та робіт). Це призводить до порушень прав і неналежного захисту прав, свобод та охоронюваних законом інтересів учасників тендерних правовідносин — підрядників будівельної діяльності. Недостатня регламентація охоронюваних правовідносин, пов'язаних із публічними закупівлями, в тому числі і у новому Законі України «Про публічні закупівлі», що набув чинності 19 квітня 2019 року, залишає багато питань, які потребують інтерпретації та уточнення, що в свою чергу призводить до дискреційного тлумачення.

Крім того, деякі норми, пов'язані з призначенням, підготовкою і проведенням публічних закупівель, взагалі не мають охоронюваних юридичних механізмів. Це, у свою чергу, призводить до ситуацій, коли недотримання Замовниками (державними органами та органами місцевого самоврядування) букви закону унеможливорює належний захист і відновлення прав і свобод учасників тендерних правовідносин — підрядників будівельної діяльності.

Негативний вплив на додержання законності у ході тендерних процедур також викликає напруженість економічної та політичної ситуації в країні,

корупційні прояви, а також непрозорість при створенні вимог до учасників (підрядників) та вимог до тендерної пропозиції. Важливими чинниками є також низький рівень фахової та правової культури частини державних чиновників та їх правосвідомості.

Таким чином, дослідження засад публічних закупівель у будівництві має важливе значення для подальшого розвитку адміністративного права в цій галузі. Оптимізація правового регулювання порядку публічних закупівель сприятиме забезпеченню їх відкритості та прозорості, добросовісній конкуренції серед учасників, недискримінації учасників, об'єктивному та неупередженому визначенню переможця процедури закупівлі/спрощеної закупівлі, а також зростанню довіри до влади в цілому і до Замовників, які є державними органами та органами місцевого самоврядування зокрема.

Зазначене підтверджує актуальність дослідження різних аспектів адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у будівництві в Україні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до основних положень Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки та затвердження операційного плану її реалізації у 2024-2025 роках, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2024 р. № 76-р; Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2021-2025 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2021 р. № 136-р, Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2021-2025 роки, схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2021 р. № 315-р, Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (2014), яка є міжнародним договором і містить положення щодо реформи публічних закупівель в Україні. Також основних напрямів наукових досліджень Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави» (номер державної реєстрації 0108U008927), наукової теми кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Правові засади організації та здійснення публічної влади» (номер державної реєстрації 0123U102955).

Мета дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб на основі комплексного аналізу наукових джерел, чинного законодавства та практики його реалізації розкрити зміст і сутність адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні, а також сформулювати пропозиції щодо його удосконалення.

Для досягнення поставленої мети сформульовано такі завдання:

- визначити поняття та особливості адміністративно-правових відносин у сфері публічних закупівель у будівництві;
- розглянути публічні закупівлі у галузі будівництва як об'єкт адміністративно-правового дослідження;
- охарактеризувати державну політику щодо забезпечення прозорості та конкуренції у галузі будівництва за державні кошти та позики міжнародних організацій;
- проаналізувати нормативно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва;
 - виявити суб'єктів адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва;
 - окреслити нагляд і контроль за публічними закупівлями у галузі будівництва
- з'ясувати особливості адміністративної відповідальності за правопорушення публічних закупівель у галузі будівництва в Україні;
- узагальнити закордонний досвід адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва та сформулювати пропозиції щодо його адаптації в Україні;
- запропонувати конкретні зміни до чинного законодавства, спрямовані на удосконалення регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у сфері адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

Предмет дослідження – адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

Нормативною основою дослідження є Конституція України, міжнародні угоди, законодавчі та підзаконні акти України та інших країн, що регулюють правовідносини у сфері публічних закупівель.

Емпірична база дослідження включає статистичні дані Міністерства економіки України, звіти Державної аудиторської служби України, Антимонопольного комітету України, Рахункової палати, Національного агентства з питань запобігання корупції, а також довідкову літературу, публікації в періодичних виданнях і навчально-методичні матеріали.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що представлена дисертація є першим комплексним дослідженням адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні на дисертаційному рівні. Вперше в контексті сучасних реформ у сфері публічних закупівель здійснено всебічний аналіз теоретичних джерел, нормативно-правових актів та правозастосовної практики, що дозволяє теоретично обґрунтувати та розробити рекомендації щодо подальшого вдосконалення

адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

За результатами проведеного дослідження отримано низку нових наукових положень і висновків, які відображають особистий науковий внесок автора, зокрема:

вперше:

□ спираючись на аналіз та розуміння категорій «закупівля», «державні закупівлі», «публічні закупівлі» запропоновано авторське визначення публічних закупівель у галузі будівництва як «комплексну систему правових, організаційних та адміністративних заходів, що регулюються національним законодавством і міжнародними стандартами для забезпечення ефективного використання публічних коштів на реалізацію будівельних проектів»;

□ нормативно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва, а саме специфіку кожного з напрямків будівельної галузі, які сприяють змінам в Державних будівельних нормах (ДБН). Обумовлено врахування новітніх технологій і вимог до енергозбереження та автоматизації, що сприятиме покращенню якості будівництва і зміцненню адміністративно-правового регулювання. Додатково, доведено, що для покращення ефективності контролю за виконанням будівельних робіт важливо внести зміни до Постанови Кабінету Міністрів України № 169, доповнивши її вимогами щодо специфіки будівельних закупівель та електронного моніторингу. Аргументовано внести зміни до Закону «Про публічні закупівлі», зокрема щодо обов'язкового врахування енергетичних стандартів при закупівлях будівельних матеріалів та робіт. Крім того, запропоновано доповнити статтю 10 Закону щодо вимог до енергоефективності будівельних об'єктів та підвищити вимоги до виконання енергоефективних стандартів для державних закупівель;

– запропоновано конкретні зміни до чинного законодавства, зокрема до Кодексу України про адміністративні правопорушення, для більш чіткого регулювання порушень публічних закупівель у галузі будівництва. Рекомендовано внести зміни до статті 164-14 КУпАП, зокрема щодо визначення чітких строків публікації результатів тендеру та накладення адміністративних санкцій за їх порушення; вимоги до обґрунтування відхилення пропозицій учасників тендера, що сприятиме зменшенню корупційних схем і підвищенню довіри до системи публічних закупівель; механізмів оскарження, зокрема встановлення чітких термінів для розгляду скарг. Визначено необхідність диференціації адміністративної відповідальності за порушення умов контрактів у сфері публічних закупівель. Оцінено, які зміни до статті 164-15 КУпАП потрібно внести, щоб запровадити систему градації покарань в залежності від тяжкості порушення.

удосконалено:

□ публічні закупівлі у галузі будівництва як об'єкта адміністративно-правового дослідження, що охоплює ключові елементи, серед яких: 1) роль адміністративно-правового регулювання публічних закупівель, що включає забезпечення ефективності та прозорості процедур, зниження корупційних ризиків і контроль за виконанням контрактів; 2) зміни в законодавстві та їхній вплив на адміністративно-правові відносини, зокрема адаптація до європейських стандартів і вдосконалення системи закупівель через реформи; 3) інтеграція українського законодавства до норм *acquis* ЄС, що передбачає введення європейських процедур закупівель, електронні тендери та покращення конкуренції; 4) практичні аспекти адміністративно-правового регулювання, зокрема моніторинг і оцінка виконання проектів та підвищення кваліфікації працівників для ефективного контролю;

□ розуміння державної політики щодо забезпечення ефективності публічних закупівель у галузі будівництва як основи для належного управління ресурсами та розвитку інфраструктури. Подано аналіз важливості позик міжнародних організацій у фінансуванні великих інфраструктурних проектів. Оцінено, як міжнародні фінансові організації сприяють наданню ресурсів для великих проектів. Акцентовано увагу на проблемні питання координації між національними органами влади та міжнародними партнерами, що призводить до затримок і перевищення витрат;

□ положення щодо розуміння нагляду і контролю за публічними закупівлями у галузі будівництва. Важливим результатом дослідження стало визначення ролі органів нагляду, таких як Антимонопольний комітет України, Державна аудиторська служба та Рахункова палата, у забезпеченні належного фінансового контролю та підвищення рівня відповідальності органів, що здійснюють закупівлі. Виявлено, що інтеграція новітніх інформаційних технологій, таких як блокчейн і штучний інтелект, має суттєвий потенціал для зменшення корупційних ризиків та підвищення прозорості на всіх етапах публічних закупівель. Додатково запропоновано ініціювати створення мобільних додатків для громадського контролю, що дозволить активізувати участь громадян у процесі публічних закупівель у будівництві та знизити рівень корупції;

□ наукові засади вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у будівництві, зокрема запропоновано: уточнення термінів та вимог до планування закупівель в частині затвердження річних планів закупівель (ст. 4 Закону України «Про публічні закупівлі»); визначення конкретних критеріїв для термінових закупівель; механізм визначення кваліфікаційних критеріїв для учасників процедур закупівель, а також технічних вимог до предмета закупівлі (ст. 16, і ст. 23 Закону). Акцентовано увагу на запровадженні чітких критеріїв для визначення кваліфікації уповноважених осіб у будівництві; на уточненні механізмів

перевірки витрат на будівельні роботи, запроваджуючи моніторинг та звітність через електронні платформи, такі як Прозоро (ст. 5 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні»). Крім того, запропоновано вдосконалити визначення ролі органів влади в управлінні будівельними проектами (ст. 1 Закону).

дістали подальшого розвитку:

□ дослідження діяльності суб'єктів адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва. До таких суб'єктів віднесено: державні органи, органи місцевого самоврядування, постачальники та наглядові органи. Встановлено, що кожен з цих суб'єктів виконує свою унікальну роль у забезпеченні ефективного функціонування системи закупівель. Державні органи мають бути основними регуляторами, що формулюють правову базу та стандарти для закупівель. Органи місцевого самоврядування повинні адаптувати ці правила до специфічних умов на місцях, враховуючи потреби місцевих громад. Постачальники, як учасники тендерів, повинні відповідати вимогам щодо якості робіт і своєчасного виконання контрактів. Наглядові органи повинні здійснювати ефективний контроль за виконанням умов контрактів, створюючи умови для чесної конкуренції та забезпечення рівності всіх учасників. Запропоновано посилити співпрацю між цими суб'єктами через створення єдиної системи комунікації, що дозволить зменшити бюрократію і підвищити ефективність контролю на всіх етапах закупівель;

□ узагальнення зарубіжного досвіду Німеччини, Франції, Великобританії, Японії, Польщі. Розроблено низку конкретних рекомендацій для вдосконалення системи публічних закупівель у галузі будівництва в Україні, зокрема: запровадження чітких критеріїв для оцінки тендерних пропозицій; створення системи постійного моніторингу виконання контрактів; удосконалення платформи Прозоро; посилення антикорупційних механізмів; інтеграція екологічних критеріїв; посилення регулювання електронних технологій (рекомендовано прийняти Закон України «Про електронні закупівлі», як і в Німеччині Закон «E-Vergabe». В умовах кризових періодів, таких як воєнний стан, електронні закупівлі забезпечать швидкість і точність у задоволенні термінових потреб, що є важливим для сталого розвитку України).

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що обґрунтовані за результатами дослідження положення і висновки використовуються у навчальному процесі для підготовки фахівців у галузі адміністративного права та публічних закупівель (акт впровадження Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова № 0598-25 від 25 квітня 2025 року).

Результати дослідження були оприлюднені в 4 міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: «Публічні закупівлі та інновації в будівництві» (м. Київ, 2023 р.); «Захист прав людини в Україні: сучасний стан та

перспективи вдосконалення» (м. Хмельницький, 2023 р.); «Актуальні питання публічних закупівель та фінансування інфраструктурних проектів. Міжнародна наукова конференція» (м. Львів, 2024 р.); «Можливості університетської освіти та науки у професіоналізації публічних закупівель: український та міжнародний вимір» (м. Київ, 2025 р.).

Публікації. Основні положення та висновки, що сформульовані в дисертаційному дослідженні, відображено в 7 наукових публікаціях, серед яких 3 наукових статей – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук та 4 тез доповідей, опублікованих у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

По закінченню доповіді присутніми було поставлено до аспіранта Левандовського Ч.Ч. такі питання:

Професора кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктора юридичних наук, професора Самсіна І.Л.: Які дефініції, стосовно публічних закупівель розглянути в Вашій роботі, та чи запропоновано авторське визначення поняття «публічні закупівлі у галузі будівництва»?

Відповідь: В нашому науковому дослідженні аналізується погляди науковців на зазначену тематику та вивчаються нормативно-правові документи, а також з'ясовується сутність понять «закупівля», «державні закупівлі», «публічні закупівлі», визначаються їх особливості та формулюється авторське визначення поняття «публічні закупівлі у галузі будівництва», як комплексної системи правових, організаційних та адміністративних заходів, що регулюються нормами національного законодавства і міжнародними стандартами з метою забезпечення ефективного використання публічних коштів на реалізацію будівельних проектів. В той же час виявлено, що публічні закупівлі у галузі будівництва мають особливості, які полягають у складності, масштабності та тривалості виконання проектів, що вимагає високого рівня адміністративного контролю та правового забезпечення. Дослідження також підтвердило важливість забезпечення конкуренції, прозорості та ефективності використання публічних коштів через електронні платформи та механізми тендерів. Визначено, що адміністративно-правові відносини публічних закупівель у будівництві є ключовим елементом ефективного управління будівельними проектами, забезпечуючи не лише законність та відповідність процедур, але й значну роль у розвитку інфраструктури та економіки країни.

Професора кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктора юридичних наук, професора Бригинця О.О.: Які дослідження Ви проводили стосовно гармонізації міжнародних стандартів з національними

умовами, та що запропоновано для вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва?

Відповідь: Нами розглянуто та аргументовано, що для вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва необхідно посилити законодавче регулювання, зокрема через гармонізацію міжнародних стандартів з національними умовами, створення ефективних механізмів моніторингу та впровадження більш жорстких критеріїв для оцінки підрядників. З метою усунення недоліків запропоновано також і зміни до закону, такі як уточнення вимог до кваліфікації підрядників, підвищення контролю за витратами та впровадження інститутів аудиту. Пропозиції мають на меті знизити фінансові та адміністративні ризики та забезпечити ефективне використання державних коштів у великих інфраструктурних проектах.

Доцента кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидата юридичних наук, доцента Литвиненко І.Л.: Назвіть, будь ласка, основних суб'єктів адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва та їх головні регуляторні функції.

Відповідь: В роботі проаналізовано та визначено, що основними суб'єктами адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва є державні органи, органи місцевого самоврядування, постачальники та наглядові органи, кожен з яких виконує важливі функції. Державні органи є головними регуляторами, які визначають загальні правила та процедури для проведення тендерів, розробляють нормативно-правові акти, здійснюють контроль за виконанням контрактів і перевіряють відповідність закупівельного процесу вимогам законодавства. У свою чергу органи місцевого самоврядування здійснюють закупівлі на місцевому рівні, забезпечуючи ефективне використання бюджетних коштів для потреб місцевих громад і контроль за виконанням умов договорів. Натомість постачальники (підрядники та постачальники послуг) виконують роботи, постачають матеріали і забезпечують відповідність до вимог щодо якості, безпеки та термінів виконання завдань. Їхня компетентність і надійність мають важливе значення для успішної реалізації будівельних проектів. Окрема увага приділена наглядовим органам, таким як Державна аудиторська служба та Антимонопольний комітет, які здійснюють контроль за дотриманням законодавства, виявляють порушення та зловживання, забезпечуючи рівність для всіх учасників процесу. Проте звернено увагу, що на практиці існують недоліки у перевірці постачальників та контролі за виконанням договорів, що призводить до затримок і додаткових витрат. Нами запропоновано кілька інноваційних підходів, зокрема створення автоматизованої системи моніторингу виконання контрактів, електронного реєстру постачальників, а також регулярний зовнішній аудит, що дозволить підвищити прозорість і ефективність процесу закупівель. Крім того, акцентовано увагу на

важливості посилити роль наглядових органів, забезпечити їх незалежність і створити механізми для повідомлення про корупційні правопорушення, що сприятиме зниженню зловживань і забезпечить належну якість виконання будівельних робіт.

Доцента кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доц. Солодкої І.В.: На мій погляд нагляд і контроль за публічними закупівлями у галузі будівництва є ключовими елементами адміністративно-правового регулювання. Яким чином нагляд і контроль за публічними закупівлями у галузі будівництва впливають на забезпечення прозорості, ефективності та законності витрачання публічних коштів?

Відповідь: Нами досліджено та підтверджено, що нагляд і контроль за публічними закупівлями у галузі будівництва є ключовими елементами адміністративно-правового регулювання, спрямованими на забезпечення прозорості, ефективності та законності витрачання публічних коштів. До основних суб'єктів цього процесу включають органи державного контролю, такі як Антимонопольний комітет України, Державна аудиторська служба України, Рахункову палату та Державну казначейську службу, які відповідають за забезпечення належного використання ресурсів, виявлення порушень і запобігання корупційним ризикам. Важливим є їх взаємодія та координація дій, що дозволяє підвищити ефективність процесів перевірки та контролю. Аналіз практики показав, що існуючі механізми нагляду та контролю потребують вдосконалення через запровадження нових технологій, таких як штучний інтелект та блокчейн, для зменшення впливу людського фактора та підвищення прозорості. Також запропоновано створення єдиної інформаційної платформи для покращення обміну даними між контролюючими органами та впровадження електронних інструментів для моніторингу тендерів у реальному часі. Щодо змін до Закону України «Про публічні закупівлі», необхідно доповнити статтю 7 положеннями щодо функцій органів нагляду, надавши їм більше повноважень для перевірки даних у реальному часі через електронні платформи. У статті 10 слід ввести процедури для перевірки змін до тендерної документації після подання заявок, автоматизуючи процес для прискорення його виконання. Статтю 18 варто оновити, встановивши скорочені терміни для розгляду скарг та запровадити онлайн-апеляції. Рекомендації включають також розробку механізмів для більш гнучкого та прозорого коригування тендерної документації у системі Прозоро та вдосконалення аудиту ефективності використання публічних коштів, що сприятиме зниженню корупційних ризиків та покращенню якості закупівель у будівництві.

Після відповідей на запитання було озвучено висновок **наукового керівника** доктора юридичних наук, професора, Суббота Анатолія Івановича.

У висновку зазначено, що проведене дисертаційне дослідження відповідає вимогам актуальності, оригінальності, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні результати, має істотне значення для науки адміністративного права та практичної діяльності в цій сфері. В дослідженні прослідковується чіткість формулювання й аргументування авторської позиції. Наголошую, що викладені аспірантом особисто сформульовані теоретичні положення, узагальнення та висновки розширюють і поглиблюють уявлення про адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

Обґрунтованість положень, висновків і рекомендацій дисертації «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні», базується на великому масиві опрацьованих публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених, аналізом положень як чинного та міжнародного законодавства за тематикою дисертаційної роботи. При цьому дисертант не обмежується тільки перерахуванням відомих тез, а критично осмислює їх, аналізує, наводить сильні та слабкі сторони тих чи інших дефініцій та норм, в той же час пропонує власні рішення для опису проблематики теми. Наукові результати дисертаційної роботи отримані особисто. Використані в дисертації положення, ідеї та гіпотези інших авторів мають відповідні посилання та застосовані лише для підкріплення ідей здобувача.

Обґрунтованість положень, висновків і рекомендацій дисертації Левандовського Ч.Ч. «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні», базується на великому масиві опрацьованих публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених, аналізом положень як чинного та міжнародного законодавства за тематикою дисертаційної роботи. При цьому дисертант не обмежується перерахуванням відомих тез, а критично осмислює їх, аналізує, наводить сильні та слабкі сторони тих чи інших дефініцій та норм, пропонує власні рішення для опису проблематики теми. Наукові результати дисертаційної роботи отримані особисто. Використані в дисертації положення, ідеї та гіпотези інших авторів мають відповідні посилання та застосовані лише для підкріплення ідей здобувача.

Проведене дисертаційне дослідження відповідає вимогам актуальності, оригінальності, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні результати, має істотне значення для науки адміністративного права та практичної діяльності в цій сфері. У ньому прослідковується чіткість формулювання й аргументування авторської позиції. Окремо зазначимо, що викладені аспірантом особисто сформульовані теоретичні положення, узагальнення та висновки розширюють і поглиблюють уявлення про адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

В цілому, висновки проведеного дослідження характеризуються науковою новизною. Їх кількість і якість, свідчать про науковий характер дослідження, що відповідає освітньо-науковому ступеню доктора філософії. Дисертантом враховані принципові зауваження наукового керівника, які знайшли своє відображення при доопрацюванні окремих положень і висновків дослідження.

Підкреслимо, що основні результати дисертаційного дослідження викладено у семі наукових публікаціях, три з яких опубліковано у фахових наукових юридичних виданнях України, та у чотирьох тезах доповідей на науково-практичних конференціях і семінарах.

При особистій характеристиці зазначено, що Левандовський Чеслав Чеславович під час роботи над дисертацією зарекомендував себе як науковець, який уміло користується методологією наукових досліджень і здатен самостійно вирішувати актуальні проблеми, які на сьогодні стоять перед правовою наукою. При цьому, дисертант виявив такі основні риси науковця, як: творче та якісне виконання плану дослідження; вміння самостійно вирішувати складні теоретичні та практичні завдання досліджуваної тематики; високий рівень спроможності аналізувати, прагнення до висунення оригінальних ідей та досягнення поставлених цілей.

На підставі зазначеного, а також враховуючи належний рівень теоретичної підготовки здобувача в галузі юридичної науки, володіння сучасними методами дослідження, а також здатність до розв'язання поставлених задач та вирішення важливої наукової проблеми зроблено висновок, що дисертація Левандовського Ч.Ч. є самостійним, творчим, завершеним монографічним дослідженням актуальної проблематики, яка відповідає науковій спеціальності, за якою вона виконана, містить наукову новизну та дозволяє вирішувати конкретне наукове завдання, яке має вагоме наукове значення для теорії й практики.

У висновку науковий керівник зазначив, що представлена до розгляду дисертаційна робота Левандовського Ч.Ч. є завершеною та самостійною роботою, яка претендує на високу оцінку і може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Після цього слово було надано рецензентам дисертаційної роботи.

Рецензент – кандидат юридичних наук, професор *Сторожук І.П.*: відзначила високий науковий рівень дисертаційного дослідження Левандовського Ч.Ч.

Подана на розгляд фахового семінару кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права дисертація присвячена дослідженню адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні. У роботі здійснено комплексний аналіз адміністративно-правових норм, які регулюють публічні закупівлі в будівництві, а також їх вплив

на ефективність використання державних коштів у цьому секторі. На основі аналізу чинного законодавства, адміністративної практики, порівняльного правознавства, а також практики правозастосування обґрунтовано концептуальні засади і запропоновано наукові підходи до вдосконалення нормативного та організаційного механізму регулювання закупівель у галузі будівництва.

Мета дисертаційної роботи викладена у зрозумілій та доступній формі та полягає у визначенні адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні, глибокому аналізі чинних правових норм та їх впливу на прозорість, ефективність та конкурентність закупівельних процедур у будівельній сфері.

Зазначаючи наукову новизну результатів дослідження автор наголошує, що вона полягає в тому, що дана робота є одним із перших системних досліджень теоретичних і практичних основ адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні. В роботі дисертант запропонував новий підхід до визначення публічних закупівель у будівництві, розглянув їх як комплексну систему правових, організаційних та адміністративних заходів, що регулюються національним законодавством і міжнародними стандартами. Окремо потрібно підкреслити що дослідження охоплює не тільки теоретичні аспекти, але й детальне вивчення існуючих механізмів контролю, процедур моніторингу та адміністративної відповідальності, що дозволяє розробити конкретні рекомендації для вдосконалення правового регулювання цієї сфери в умовах сучасних викликів і потреб.

Зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Чітко виражений науковий підхід, зокрема, вдало розроблені дефініції, узагальнення та критерії, що дозволило автору аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

Вбачається позитивним практичне значення низки одержаних результатів. Викладені в дисертації положення, висновки та рекомендації можуть бути використані у: правотворчості – під час розроблення законодавчих актів у сфері проблем адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні; правозастосуванні та правореалізації – для удосконалення організаційно-правових засад діяльності у сфері проблем адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні; освітньому процесі – під час розробки та викладення навчальних загальних і спеціалізованих дисциплін.

Водночас, поряд з позитивною оцінкою дисертації Левандовського Ч.Ч. деякі положення, на наше переконання, є дискусійними або ж потребують додаткової аргументації. А саме: дисертант аналізує досвід країн ЄС, Японії,

Великобританії, але постає питання: наскільки коректним є імплементація цього досвіду в українські реалії, з урахуванням різного рівня правової культури та інституційної спроможності; також автор зазначає значну увагу управлінню ризиками у сфері будівельних закупівель. Однак не зовсім зрозуміло, яким чином подано у роботі класифікацію таких ризиків та які механізми їх запобігання є ефективними з точки зору адміністративного права.

Разом з тим, наведені зауваження загалом не впливають на позитивну оцінку роботи. Дисертація є завершеним, актуальним, самостійним та аргументованим дослідженням. Положення і висновки дисертації належним чином висвітлені у публікаціях автора та апробовані під час участі у конференціях та під час навчального процесу.

В той же час обґрунтованість наукових положень дисертації та достовірність одержаних результатів підтверджена теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням праць вітчизняних та зарубіжних вчених, комплексним аналізом національного та міжнародного законодавства, а також законодавства ЄС.

Висновки дисертації містять головні наукові результати, отримані дисертантом особисто, синтезують накопичену у змісті інформацію відповідно до сформульованих у вступі загальної мети і конкретних завдань.

На підставі викладеного констатуємо, що дисертація Левандовського Чеслава Чеславовича на тему «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» відповідає вимогам, які ставляться до таких робіт та може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Рецензент – кандидат юридичних наук, доцент *Токар Алла Миколаївна* відзначила достатній фаховий рівень дисертаційного дослідження Левандовського Чеслава Чеславовича, виконаного на актуальну тему, істотне теоретичне і прикладне наукове обґрунтування висновків і пропозицій.

Дисертація є цілісним фундаментальним дослідженням, виконана на належному теоретико-методологічному рівні та відрізняється глибиною правового аналізу, вираженістю й коректністю наукової полеміки, вмільм підбором матеріалу. У результаті проведеного дослідження автор досягнув визначеної мети й виконав поставлені завдання. Сформульовані висновки та пропозиції є досить аргументованими й оригінальними, відповідають вимогам сьогодення та можуть бути застосовані на практиці.

Дисертація підготовлена на високому професійному рівні. Її структурна побудова є логічною та доцільною, що свідчить про виважений підхід до розкриття теми. Цінність роботи полягає у ґрунтовному аналізі адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні. При цьому, відзначено вдалу структуру дисертаційної роботи. Сформульовано

основні ознаки адміністративно-правових відносин публічних закупівель у галузі будівництва. До них віднесено: категорію адміністративного права, яка наповнює правову структуру галузі і становить її предмет; відносини, що виникають під час безпосередньої реалізації влади в процесі публічних закупівель, у взаємодії з приватними особами та іншими органами публічної влади; відносини, які виникають і припиняються виключно на основі норм адміністративного права; взаємні права та обов'язки учасників таких відносин, що забезпечуються державою; специфічний суб'єктний склад, де одна зі сторін завжди є суб'єктом публічної адміністрації, що діє в межах своїх повноважень для забезпечення публічних інтересів.

Автором встановлено, що публічні закупівлі у галузі будівництва, як об'єкт адміністративно-правового дослідження є багатогранним і містить: 1) механізми регулювання закупівель, 2) контроль за дотриманням законодавчих вимог, 3) взаємозв'язок прав та обов'язків учасників тендерів, 4) роль адміністративних органів у забезпеченні прозорості, 5) інтеграція українського законодавства до європейських стандартів.

Треба зазначити, що проведений дисертантом аналіз таких ключових елементів підтвердив важливість подальшого вдосконалення правового регулювання і створення ефективних механізмів моніторингу для забезпечення прозорості та підвищення конкурентності в тендерах. Встановлено, що значне фінансування будівельних проектів вимагає ретельного контролю за витратами публічних коштів, щоб знизити корупційні ризики та підвищити ефективність процедур. Окрім цього, важливими завданнями є створення ефективних механізмів моніторингу виконання контрактів та вдосконалення процедур оскарження результатів тендерів. Дослідження підтвердило, що публічні закупівлі в будівництві мають критичне значення для розвитку інфраструктури країни, і подальше вдосконалення регулювання цих процесів є необхідним для забезпечення належного управління державними коштами.

Високо оцінюючи представлене дисертаційне дослідження, варто вказати на окремі дискусійні моменти. У дисертації зазначено використання комплексного підходу до методології дослідження, зокрема поєднання загальнонаукових і спеціально-юридичних методів. Проте не зовсім очевидно, яким чином ці методи вплинули на структуру і логіку дисертації та, в той же час, наскільки виправданим є таке поєднання з точки зору юридичної науки. Дисертант також подає розгорнуті пропозиції щодо змін до законодавства, про що зазначено в роботі. Водночас не зовсім зрозуміло, які з них є найбільш пріоритетними та готовими до впровадження вже сьогодні.

Разом із тим, наведене зауваження не знижує високого рівня представленої роботи. Зміст роботи, перелік наукових публікацій доводить наукову зрілість, володіння здобувачем методикою дослідницької роботи, умінням узагальнювати досягнуте в науці і на основі досягнутого самостійно формулювати гіпотези,

положення, висновки, які мають концептуальний характер та є основою для подальших наукових пошуків у цьому напрямку.

Дисертація Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії з відповідної спеціальності.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, професор Івановська Алла Миколаївна відзначила, що ознайомлення зі змістом наукового дослідження засвідчує, що автором для наукового пошуку обрано доволі актуальну тему. Це пов'язано із тим, що держава прагне впроваджувати нові механізми адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва відповідно до світових стандартів.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, які сформульовані в дисертації, підтверджені теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням наукових праць, комплексним аналізом законодавства й міжнародної практики в цій сфері.

Заслужують уваги сформульовані у результаті проведеного дослідження нові положення, запропоновані особисто дисертантом, зокрема з'ясовано, що нормативно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні пройшло значну еволюцію, включаючи важливі етапи реформи, зокрема запровадження електронних закупівель через систему Prozorro. Звернено увагу, як і на загальні норми так і специфічну документацію будівельної галузі, зокрема державних будівельних норм (ДБН). Розкрито основні нормативи, такі як ДБН В.2.6-31:2016 «Енергетична ефективність будівель» та ДБН В.2.2-36:2009 «Реконструкція та реставрація будівель і споруд», які потребують удосконалення для адаптації до сучасних технологій та екологічних вимог. Автором визначено необхідність внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі», зокрема доповнення статей щодо енергоефективності та довгострокових експлуатаційних витрат, а також вдосконалення критеріїв оцінки тендерних пропозицій. Запропоновано розширити механізми контролю за виконанням державних контрактів та врахування екологічних аспектів при проведенні закупівель. Окремо відзначено важливість посилення взаємодії між цивільним та господарським законодавством для регулювання правовідносин у будівельній галузі, що дозволить зменшити корупційні ризики та підвищити ефективність використання державних коштів.

Додатково, доведено, що для покращення ефективності контролю за виконанням будівельних робіт важливо внести зміни до Постанови Кабінету Міністрів України № 169, доповнивши її вимогами щодо специфіки будівельних закупівель та електронного моніторингу. Це дозволить підвищити точність оцінки пропозицій і забезпечити належний контроль за виконанням робіт, що є критично важливим для успішної реалізації великих інфраструктурних проектів.

В роботі визначено, що основними суб'єктами адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва є державні органи, органи місцевого самоврядування, постачальники та наглядові органи, кожен з яких виконує важливі функції. Державні органи є головними регуляторами, які визначають загальні правила та процедури для проведення тендерів, розробляють нормативно-правові акти, здійснюють контроль за виконанням контрактів і перевіряють відповідність закупівельного процесу вимогам законодавства. Органи місцевого самоврядування здійснюють закупівлі на місцевому рівні, забезпечуючи ефективне використання бюджетних коштів для потреб місцевих громад і контроль за виконанням умов договорів. Постачальники (підрядники та постачальники послуг) виконують роботи, постачають матеріали і забезпечують відповідність до вимог щодо якості, безпеки та термінів виконання завдань. Їхня компетентність і надійність мають важливе значення для успішної реалізації будівельних проектів. Наглядові органи, такі як Державна аудиторська служба та Антимонопольний комітет, здійснюють контроль за дотриманням законодавства, виявляють порушення та зловживання, забезпечуючи рівність для всіх учасників процесу. Звернено увагу, що на практиці існують недоліки у перевірці постачальників та контролі за виконанням договорів, що призводить до затримок і додаткових витрат. Запропоновано кілька інноваційних підходів, зокрема створення автоматизованої системи моніторингу виконання контрактів, електронного реєстру постачальників, а також регулярний зовнішній аудит, що дозволить підвищити прозорість і ефективність процесу закупівель. Крім того, акцентовано увагу на важливості посилити роль наглядових органів, забезпечити їх незалежність і створити механізми для повідомлення про корупційні правопорушення, що сприятиме зниженню зловживань і забезпечить належну якість виконання будівельних робіт.

Перелік наукових праць здобувача й аналіз їхнього змісту засвідчують, що наукові результати, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження досить повно викладено у вітчизняних наукових фахових виданнях, пройшли апробацію на науково-практичних конференціях.

Враховуючи вищевикладене, дисертація Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» відповідає вимогам, які пред'являються до дисертації, та може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Кандидат юридичних наук, доцент Литвиненко Ірина Леонідівна у своєму виступі підтримала попередніх доповідачів, акцентувавши увагу на глибокому змісті авторських визначень і висновків. Відзначила, що дисертаційне дослідження є теоретично і практично значущим. Підкреслила, що у процесі доповіді головних положень дисертаційного дослідження, а також під час відповідей на запитання Левандовський Чеслав Чеславович продемонстрував знання нормативних та доктринальних джерел, на підставі яких була підготовлена дисертаційна робота, вміння їх узагальнювати, аналізувати, формулювати власні висновки.

Мета та завдання дисертаційного дослідження сформульовані чітко та послідовно. Їх постановка та обґрунтованість дозволили розкрити основний зміст теми. Об'єкт і предмет дисертаційного дослідження визначені відповідно до встановлених вимог.

Дисертація загалом справила позитивне враження, актуальність повністю підкреслена здобувачем, робота вирізняється якісною науковою новизною та є дійсно затребуваною практикою.

Таким чином, подане дисертаційне дослідження має закінчений вигляд. Його зміст має внутрішню логічну побудову.

У підсумку, дисертація Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» відповідає вимогам, які ставляться до дисертації, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Головуюча на засіданні - завідувач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доцент Галус О.О. зазначила у підсумку, що дисертація Левандовського Ч.Ч. відповідає вимогам, які ставляться до дисертацій, в тому числі вимогам, передбаченим пунктами пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право у разовій спеціалізованій вченій раді.

За результатами обговорення дисертаційної роботи Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» присутні вирішили запропонувати

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертаційного дослідження

Левандовського Чеслава Чеславовича

**«Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у
галузі будівництва в Україні»,**

поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081
Право у галузі знань 08 Право

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку та демократизації українського суспільства, що відбуваються після проголошення Україною незалежності, особливе значення набувають правові механізми, які забезпечують функціонування конкурентних ринкових відносин. Одним із основних і надзвичайно важливих елементів ринкової економіки є організація державних публічних закупівель, а також їх ефективне адміністративно-правове регулювання.

У цьому контексті будівельна галузь, як один із ключових секторів виробничої сфери економіки, має свої специфічні риси, що потребують особливого підходу в плані адміністративно-правового регулювання. Адже саме в цій галузі існують значні відмінності у порівнянні з іншими секторами економіки, що обумовлюють специфіку її правового забезпечення.

Незважаючи на певні досягнення у сфері реформування публічних закупівель, необхідно відзначити, що система закупівель у галузі будівництва продовжує демонструвати низьку ефективність. Це, в свою чергу, зумовлює потребу у подальшому удосконаленні процедур та механізмів контролю. Привертають увагу статистичні дані, згідно з якими у 2022 році за порушення законодавства у сфері публічних закупівель у галузі будівництва було завдано шкоди державі на суму 184,2 млрд грн, що охоплює 12,4 тис. закупівель. У результаті проведених перевірок було складено 902 протоколи за порушення, передбачені статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення, з яких у 342 випадках було прийнято рішення про накладення адміністративних стягнень на загальну суму 1,1 млн грн. Крім того, завдяки вжитим заходам вдалося попередити укладання договорів та/або здійснення витрат на суму 16,3 млрд грн за закупівлі, проведені з порушеннями законодавства [128].

У 2023 році кількість порушень у сфері будівництва продовжила зростати: за результатами моніторингу 14,1 тис. закупівель було виявлено порушення на загальну суму 197,5 млрд грн. Було складено 1 056 протоколів за адміністративними правопорушеннями, з яких у 389 випадках було накладено штрафи на загальну суму 1,3 млн грн, а також попереджено укладання договорів або витрати коштів на суму 18,5 млрд грн. [127].

Протягом 2024 року спостерігається стійке збільшення кількості скарг на процедури закупівель у будівельній сфері: тільки в першому півріччі 2024 року до Антимонопольного комітету України надійшло понад 13 тис. скарг, що на 25 % більше порівняно з аналогічним періодом 2023 року. Це свідчить про зростаючу стурбованість учасників ринку з приводу порушень під час проведення закупівель у сфері будівництва та наявність серйозних проблем у забезпеченні прозорості та ефективності цієї сфери [68].

Таким чином, сукупність двох важливих сфер адміністративно-правового регулювання — публічні закупівлі та будівельна діяльність — становить окремий і значущий інтерес для наукового дослідження. Вони мають суттєвий вплив на подальший розвиток суспільних відносин у цій сфері, зокрема на формування та вдосконалення механізмів правового забезпечення конкурентоспроможності та ефективності державних закупівель у галузі будівництва.

Слід звернути увагу, що у 2019 році в Конституції України, в преамбулі, була проголошена незворотність європейського та євроатлантичного курсу України, що стало важливим кроком до інтеграції в європейські та міжнародні структури. Ці зміни в основному законі стали основою для подальшого розвитку правового регулювання у багатьох сферах, зокрема у сфері публічних закупівель.

Державним закупівлям було відведено особливе місце в міжнародних договорах України. Ратифікація в 2014 році Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, стала важливим кроком, який зумовив виникнення зобов'язань щодо забезпечення прозорого, недискримінаційного, конкурентного та відкритого тендерного процесу. Це створює основу для сталого економічного розвитку країни та інтеграції в європейські стандарти.

Крім того, в 2016 році Україна приєдналася до Угоди з державних закупівель Світової організації торгівлі (СОТ) на підставі Закону України «Про приєднання України до Угоди про державні закупівлі» від 16.03.2016 р. Це рішення GPA/133» від 16.11.2015 р., разом із Законом України «Про приєднання України до Угоди про державні закупівлі» від 16 березня 2016 року, формує правову основу для участі України в GPA.

Окремі положення цього Закону, зокрема щодо будівельних послуг, фактично виділяють їх у рамках державних закупівель, що дозволяє виокремити специфічні аспекти цієї галузі і забезпечити її належне регулювання в контексті міжнародних стандартів. Це вказує на важливість відповідності стандартам СОТ для підвищення прозорості і конкурентоспроможності на ринку державних закупівель.

Водночас міжнародний досвід підтверджує, що найбільш ефективним способом забезпечення принципів державних публічних закупівель є існування конкурентного ринку закупівель. Тільки за таких умов можна забезпечити належну ефективність, а також мінімізувати можливість корупційних ризиків, що

робить цей підхід життєво важливим для досягнення довготривалого економічного розвитку в Україні.

Як і в будь-якій новій сфері, у процесі застосування законодавства про публічні закупівлі, зокрема у будівельній галузі, при розгляді справ цієї категорії органами оскарження та адміністративними судами виникають численні неузгодженості та суперечності. Незважаючи на безперечні переваги адміністративного оскарження та судочинства як механізму захисту прав учасників публічних закупівель — суб'єктів підприємницької діяльності, практика вирішення спорів, що виникають у ході процесу публічних закупівель, виявляє численні прогалини і колізії у даній сфері.

Наслідком цього є неоднакове застосування та тлумачення норм права, як замовниками (державними органами та органами місцевого самоврядування), так і учасниками публічних закупівель (підрядниками будівельних послуг та робіт). Це призводить до порушень прав і неналежного захисту прав, свобод та охоронюваних законом інтересів учасників тендерних правовідносин — підрядників будівельної діяльності. Недостатня регламентація охоронюваних правовідносин, пов'язаних із публічними закупівлями, в тому числі і у новому Законі України «Про публічні закупівлі», що набув чинності 19 квітня 2019 року, залишає багато питань, які потребують інтерпретації та уточнення, що в свою чергу призводить до дискреційного тлумачення.

Крім того, деякі норми, пов'язані з призначенням, підготовкою і проведенням публічних закупівель, взагалі не мають охоронюваних юридичних механізмів. Це, у свою чергу, призводить до ситуацій, коли недотримання Замовниками (державними органами та органами місцевого самоврядування) букви закону унеможливорює належний захист і відновлення прав і свобод учасників тендерних правовідносин — підрядників будівельної діяльності.

Негативний вплив на додержання законності у ході тендерних процедур також викликає напруженість економічної та політичної ситуації в країні, корупційні прояви, а також непрозорість при створенні вимог до учасників (підрядників) та вимог до тендерної пропозиції. Важливими чинниками є також низький рівень фахової та правової культури частини державних чиновників та їх правосвідомості.

Таким чином, дослідження засад публічних закупівель у будівництві має важливе значення для подальшого розвитку адміністративного права в цій галузі. Оптимізація правового регулювання порядку публічних закупівель сприятиме забезпеченню їх відкритості та прозорості, добросовісній конкуренції серед учасників, недискримінації учасників, об'єктивному та неупередженому визначенню переможця процедури закупівлі/спрощеної закупівлі, а також зростанню довіри до влади в цілому і до Замовників, які є державними органами та органами місцевого самоврядування зокрема.

Зазначене підтверджує актуальність дослідження різних аспектів адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у будівництві в Україні.

Підґрунтям дисертаційного дослідження стали праці вчених, які досліджували адміністративно-правове регулювання публічних закупівель, а саме: І.П. Андрієва, О. І. Баранова, Г. І. Башнянин, В. Т. Білоус, В. М. Бойко, В. О. Бондаренко, С. С. Бондаренко, А. М. Бровдій, І. В. Власова, І.В. Влялько, В. Галунько, В. М. Гришко, В. В. Громов, Д. М. Лук'янець, В. В. Мальцев, О. І. Остапенко, В. П. Петков, С. В. Петков, Л. А. Савченко, С. Г. Стеценко, А. І. Суббот, Ю. С. Шемшученко тощо.

Дослідженню різноманітних аспектів здійснення публічних (державних) закупівель різного часу було присвячено такими українськими вченими, як: Г. В. Боряк, В. М. Геєць, Н. Г. Дроздова, А. В. Іванов, О. В. Іванова, М. В. Івїн, В.В. Князєв, І.О. Лук'янова, І.В. Панасюк, В. М. Попов, О. О. Підмогильний, В. Повидиш, С. Л. Сенченко, П. П. Сидоренко, Т. І. Ситник, О. Ф. Скаун, М. М. Тарасенко, А. М. Токар, Н. М. Тополенко, О. М. Федоренко. І. Фамієва, Н. Ю. Цибульник, А. В. Черней, О. Л. Юдіцький та ін.

Не зменшуючи важливості та значущості результатів праці науковців, необхідно зазначити, що в Україні на сьогодні відсутні сучасні комплексні дослідження, які б системно охоплювали питання адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва. Враховуючи це, удосконалення існуючих механізмів та розробка нових правових інструментів для регулювання цієї сфери стають пріоритетними завданнями, що обумовлює вибір теми дисертації та її актуальність.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до основних положень Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки та затвердження операційного плану її реалізації у 2024-2025 роках, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2024 р. № 76-р; Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2021-2025 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2021 р. № 136-р, Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2021-2025 роки, схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2021 р. № 315-р, Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (2014), яка є міжнародним договором і містить положення щодо реформи публічних закупівель в Україні. Також основних напрямів наукових досліджень Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави» (номер державної реєстрації 0108U008927), наукової теми кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова

«Правові засади організації та здійснення публічної влади» (номер державної реєстрації 0123U102955).

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб на основі комплексного аналізу наукових джерел, чинного законодавства та практики його реалізації розкрити зміст і сутність адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні, а також сформулювати пропозиції щодо його удосконалення.

Для досягнення поставленої мети сформульовано такі завдання:

- ☐ визначити поняття та особливості адміністративно-правових відносин у сфері публічних закупівель у будівництві;
- ☐ розглянути публічні закупівлі у галузі будівництва як об'єкт адміністративно-правового дослідження;
- ☐ охарактеризувати державну політику щодо забезпечення прозорості та конкуренції у галузі будівництва за державні кошти та позики міжнародних організацій;
- ☐ проаналізувати нормативно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва;
 - виявити суб'єктів адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва;
 - окреслити нагляд і контроль за публічними закупівлями у галузі будівництва
- ☐ з'ясувати особливості адміністративної відповідальності за правопорушення публічних закупівель у галузі будівництва в Україні;
- ☐ узагальнити закордонний досвід адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва та сформулювати пропозиції щодо його адаптації в Україні;
- ☐ запропонувати конкретні зміни до чинного законодавства, спрямовані на удосконалення регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у сфері адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

Предмет дослідження – адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

Методи дисертаційного дослідження. Для досягнення об'єктивності результатів наукового дослідження в роботі застосовано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів пізнання. Так, для дослідження становлення та розвитку публічних закупівель у галузі будівництва як об'єкта адміністративно-правового дослідження використано історико-правовий метод (підрозділ 1.2). Діалектичний підхід дозволив дослідити поняття та особливості

адміністративно-правових відносин у сфері публічних закупівель у галузі будівництва в контексті взаємозв'язків з іншими правовими категоріями (підрозділ 1.1). Аналітичний метод і метод синтезу були застосовані при формулюванні пропозицій щодо вдосконалення досліджуваної сфери, а також при визначенні особливостей державної політики щодо забезпечення прозорості та конкуренції у галузі будівництва за державні кошти та позики міжнародних організацій (підрозділи 1.3. та 2.3). Використання структурно-логічного та порівняльно-правового методів дало змогу здійснити аналіз нормативно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва (підрозділи 2.1). Логіко-семантичний метод та метод переходу від загального до конкретного були використані для уточнення понятійного апарату досліджуваної проблеми (підрозділи 1.2, 2.3, 2.4); системний підхід використовувався для визначення суб'єктів адміністративно-правового забезпечення публічних закупівель в Україні (підрозділ 2.2). Методи класифікації та групування застосовувалися для класифікації суб'єктів адміністративно-правового регулювання публічних закупівель в Україні (підрозділ 2.3). Індуктивний метод дозволив розкрити актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання публічних закупівель в Україні в сучасних умовах та запропонувати шляхи їх вирішення (підрозділ 2.4). Окрім того, порівняльно-правовий метод дав можливість виявити особливості правового регулювання публічних закупівель у інших країнах (підрозділ 3.1).

Нормативною основою дослідження є Конституція України, міжнародні угоди, законодавчі та підзаконні акти України та інших країн, що регулюють правовідносини у сфері публічних закупівель.

Емпірична база дослідження включає статистичні дані Міністерства економіки України, звіти Державної аудиторської служби України, Антимонопольного комітету України, Рахункової палати, Національного агентства з питань запобігання корупції, а також довідкову літературу, публікації в періодичних виданнях і навчально-методичні матеріали.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що представлена дисертація є першим комплексним дослідженням адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні на дисертаційному рівні. Вперше в контексті сучасних реформ у сфері публічних закупівель здійснено всебічний аналіз теоретичних джерел, нормативно-правових актів та правозастосовної практики, що дозволяє теоретично обґрунтувати та розробити рекомендації щодо подальшого вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні.

За результатами проведеного дослідження отримано низку нових наукових положень і висновків, які відображають особистий науковий внесок автора, зокрема:

вперше:

□ спираючись на аналіз та розуміння категорій «закупівля», «державні закупівлі», «публічні закупівлі» запропоновано авторське визначення публічних закупівель у галузі будівництва як «комплексну систему правових, організаційних та адміністративних заходів, що регулюються національним законодавством і міжнародними стандартами для забезпечення ефективного використання публічних коштів на реалізацію будівельних проектів»;

□ нормативно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва, а саме специфіку кожного з напрямків будівельної галузі, які сприяють змінам в Державних будівельних нормах (ДБН). Обумовлено врахування новітніх технологій і вимог до енергозбереження та автоматизації, що сприятиме покращенню якості будівництва і зміцненню адміністративно-правового регулювання. Додатково, доведено, що для покращення ефективності контролю за виконанням будівельних робіт важливо внести зміни до Постанови Кабінету Міністрів України № 169, доповнивши її вимогами щодо специфіки будівельних закупівель та електронного моніторингу. Аргументовано внести зміни до Закону «Про публічні закупівлі», зокрема щодо обов'язкового врахування енергетичних стандартів при закупівлях будівельних матеріалів та робіт. Крім того, запропоновано доповнити статтю 10 Закону щодо вимог до енергоефективності будівельних об'єктів та підвищити вимоги до виконання енергоефективних стандартів для державних закупівель;

– запропоновано конкретні зміни до чинного законодавства, зокрема до Кодексу України про адміністративні правопорушення, для більш чіткого регулювання порушень публічних закупівель у галузі будівництва. Рекомендовано внести зміни до статті 164-14 КУпАП, зокрема щодо визначення чітких строків публікації результатів тендеру та накладення адміністративних санкцій за їх порушення; вимоги до обґрунтування відхилення пропозицій учасників тендера, що сприятиме зменшенню корупційних схем і підвищенню довіри до системи публічних закупівель; механізмів оскарження, зокрема встановлення чітких термінів для розгляду скарг. Визначено необхідність диференціації адміністративної відповідальності за порушення умов контрактів у сфері публічних закупівель. Оцінено, які зміни до статті 164-15 КУпАП потрібно внести, щоб запровадити систему градації покарань в залежності від тяжкості порушення.

удосконалено:

□ публічні закупівлі у галузі будівництва як об'єкта адміністративно-правового дослідження, що охоплює ключові елементи, серед яких: 1) роль адміністративно-правового регулювання публічних закупівель, що включає забезпечення ефективності та прозорості процедур, зниження корупційних ризиків і контроль за виконанням контрактів; 2) зміни в законодавстві та їхній вплив на адміністративно-правові відносини, зокрема адаптація до європейських

стандартів і вдосконалення системи закупівель через реформи; 3) інтеграція українського законодавства до норм *acquis* ЄС, що передбачає введення європейських процедур закупівель, електронні тендери та покращення конкуренції; 4) практичні аспекти адміністративно-правового регулювання, зокрема моніторинг і оцінка виконання проектів та підвищення кваліфікації працівників для ефективного контролю;

□ розуміння державної політики щодо забезпечення ефективності публічних закупівель у галузі будівництва як основи для належного управління ресурсами та розвитку інфраструктури. Подано аналіз важливості позик міжнародних організацій у фінансуванні великих інфраструктурних проектів. Оцінено, як міжнародні фінансові організації сприяють наданню ресурсів для великих проектів. Акцентовано увагу на проблемні питання координації між національними органами влади та міжнародними партнерами, що призводить до затримок і перевищення витрат;

□ положення щодо розуміння нагляду і контролю за публічними закупівлями у галузі будівництва. Важливим результатом дослідження стало визначення ролі органів нагляду, таких як Антимонопольний комітет України, Державна аудиторська служба та Рахункова палата, у забезпеченні належного фінансового контролю та підвищення рівня відповідальності органів, що здійснюють закупівлі. Виявлено, що інтеграція новітніх інформаційних технологій, таких як блокчейн і штучний інтелект, має суттєвий потенціал для зменшення корупційних ризиків та підвищення прозорості на всіх етапах публічних закупівель. Додатково запропоновано ініціювати створення мобільних додатків для громадського контролю, що дозволить активізувати участь громадян у процесі публічних закупівель у будівництві та знизити рівень корупції;

□ наукові засади вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у будівництві, зокрема запропоновано: уточнення термінів та вимог до планування закупівель в частині затвердження річних планів закупівель (ст. 4 Закону України «Про публічні закупівлі»); визначення конкретних критеріїв для термінових закупівель; механізм визначення кваліфікаційних критеріїв для учасників процедур закупівель, а також технічних вимог до предмета закупівлі (ст. 16, і ст. 23 Закону). Акцентовано увагу на запровадженні чітких критеріїв для визначення кваліфікації уповноважених осіб у будівництві; на уточненні механізмів перевірки витрат на будівельні роботи, запроваджуючи моніторинг та звітність через електронні платформи, такі як Прозоро (ст. 5 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні»). Крім того, запропоновано вдосконалити визначення ролі органів влади в управлінні будівельними проектами (ст. 1 Закону).

дістали подальшого розвитку:

□ дослідження діяльності суб'єктів адміністративно-правового регулювання публічних закупівель у галузі будівництва. До таких суб'єктів віднесено: державні органи, органи місцевого самоврядування, постачальники та наглядові органи. Встановлено, що кожен з цих суб'єктів виконує свою унікальну роль у забезпеченні ефективного функціонування системи закупівель. Державні органи мають бути основними регуляторами, що формулюють правову базу та стандарти для закупівель. Органи місцевого самоврядування повинні адаптувати ці правила до специфічних умов на місцях, враховуючи потреби місцевих громад. Постачальники, як учасники тендерів, повинні відповідати вимогам щодо якості робіт і своєчасного виконання контрактів. Наглядові органи повинні здійснювати ефективний контроль за виконанням умов контрактів, створюючи умови для чесної конкуренції та забезпечення рівності всіх учасників. Запропоновано посилити співпрацю між цими суб'єктами через створення єдиної системи комунікації, що дозволить зменшити бюрократію і підвищити ефективність контролю на всіх етапах закупівель;

□ узагальнення зарубіжного досвіду Німеччини, Франції, Великобританії, Японії, Польщі. Розроблено низку конкретних рекомендацій для вдосконалення системи публічних закупівель у галузі будівництва в Україні, зокрема: запровадження чітких критеріїв для оцінки тендерних пропозицій; створення системи постійного моніторингу виконання контрактів; удосконалення платформи Прозоро; посилення антикорупційних механізмів; інтеграція екологічних критеріїв; посилення регулювання електронних технологій (рекомендовано прийняти Закон України «Про електронні закупівлі», як і в Німеччині Закон «E-Vergabe». В умовах кризових періодів, таких як воєнний стан, електронні закупівлі забезпечать швидкість і точність у задоволенні термінових потреб, що є важливим для сталого розвитку України).

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що обґрунтовані за результатами дослідження положення і висновки використовуються у навчальному процесі для підготовки фахівців у галузі адміністративного права та публічних закупівель (акт впровадження Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова від 25 квітня 2025 року (Додаток А)).

Апробація результатів дисертації. Основні теоретичні положення, висновки й практичні рекомендації, викладені у дослідженні, обговорювалися на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Результати дослідження були оприлюднені в 4 міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: «Публічні закупівлі та інновації в будівництві» (м. Київ, 2023 р.); «Захист прав людини в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення» (м. Хмельницький, 2023 р.); «Актуальні питання публічних закупівель та фінансування інфраструктурних проектів. Міжнародна

наукова конференція» (м. Львів, 2024 р.); «Перспективи розвитку сучасної науки багатoproфiльного університету в контексті інтеграції в міжнародний освітній простір. Міжнародна науково-практична конференція» (м. Київ, 2025 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною, завершеною науковою працею. Сформульовані в ній положення, узагальнення, висновки, рекомендації та пропозиції обґрунтовано на підставі самостійно проведених досліджень. У співавторстві опубліковано фахову статтю: Суббот А. І., Левандовський Ч. Ч., Адміністративно-правові засади публічних закупівель робіт з реставрації (refurbishment work) пам'яток історії та архітектури. Вісник Пенітенціарної асоціації України. Вип. 4. С. 106-114. (дисертантом рекомендовано посилити прозорість процедур закупівель, залучити незалежних експертів для оцінки пропозицій, що дозволить знизити ризик корупції та покращити ефективність використання бюджетних коштів. На думку авторів впровадження міжнародного досвіду та стандартів у публічних закупівлях дозволить забезпечити належне збереження культурної спадщини для майбутніх поколінь). У тезах доповіді Левандовський Ч. Ч. «Питання експортних кредитів «Tied Aid» за правилами ОЕСР в публічних закупівлях в будівництві прикордонних доріг та об'єктів прикордонної інфраструктури в Україні» автором самостійно здійснено аналіз правил ОЕСР, і встановлено, що такі кредити мають бути прив'язані до придбання товарів та послуг з країни-кредитора. У контексті будівництва прикордонних доріг та інфраструктури в Україні це може включати фінансування проектів, що реалізуються з використанням техніки та матеріалів конкретних іноземних постачальників.

Ідеї та розробки, що належать автору, разом з яким були опубліковані наукові доповіді, в дисертації не використовувалися. Для аргументації окремих положень дисертації використовувалися наукові праці інших учених, на які обов'язково зроблено посилання.

Публікації. Основні положення та висновки, що сформульовані в дисертаційному дослідженні, відображено в 7 наукових публікаціях, серед яких 3 наукових статей – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук та 4 тез доповідей, опублікованих у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається із вступу, трьох розділів, що містять десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 207 сторінок, з них основний текст – 155 сторінок, список використаних джерел – 29 сторінок та додатків на 3 сторінках.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА

1. Левандовський Ч. Ч. Феномен антиконкурентних узгоджених дій (bid-rigging) у сфері публічних закупівель у галузі будівництва. Наука і

правоохорона. Вип. № 3 (65), 2024. С. 44-59. DOI: [https://doi.org/10.36486/np.2024.3\(65\)](https://doi.org/10.36486/np.2024.3(65)).

2. Суббот А. І., Левандовський Ч. Ч. Адміністративно-правові засади публічних закупівель робіт з реставрації (refurbishment work) пам'яток історії та архітектури. Вісник Пенітенціарної асоціації України. Вип. 4. С. 106-114. DOI:<https://doi.org/https://doi.org/10.34015/2523-4552.2024.4.11>.

3. Левандовський Ч. Ч. Особливості публічних закупівель у галузі будівництва за кошти грантового фінансування (Grant Funding) міжнародних валютно-кредитних організацій. Вісник наукових досліджень в галузі публічних закупівель. 2025. Т. 02, № 02. С. 95-102. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.95>.

4. Левандовський Ч. Ч. Програма Interreg (Interreg VI-A) NEXT Польща-Україна в системі публічних закупівель в галузі будівництва в Україні. Публічні закупівлі та інновації в будівництві. Міжнародна наукова конференція: тези доп., 10 груд. 2023 р., Київ / редкол.: Петренко О. О. та ін. Київ, 2023. С. 162-165.

5. Левандовський Ч. Ч. Захист прав іноземців в умовах воєнного стану під час участі нерезидентів у публічних закупівлях в Україні. Захист прав людини в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення. Міжнародна наукова конференція: тези доп., 23 листоп. 2023 р., Хмельницький / редкол.: Мельник В. В. та ін. Хмельницький, 2023. С. 72-76.

6. Левандовський Ч. Ч. Питання експортних кредитів «Tied Aid» за правилами ОЕСР в публічних закупівлях в будівництві прикордонних доріг та об'єктів прикордонної інфраструктури в Україні. Актуальні питання публічних закупівель та фінансування інфраструктурних проєктів. Міжнародна наукова конференція: тези доп., 5 лют. 2024 р., Львів / редкол.: Іванова М. І. та ін. Львів, 2024. С. 88-91.

7. Левандовський Ч. Ч. Можливості університетської освіти та науки у професіоналізації публічних закупівель: український та міжнародний вимір. Перспективи розвитку сучасної науки багатoproфільного університету в контексті інтеграції в міжнародний освітній простір. Міжнародна науково-практична конференція, 27 – 28 березня 2025 року. К.: КиМУ, 2025. Т.1. С. 231-237.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

Відповідність дисертації науковій спеціальності. Дисертація Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» відповідає галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право.

Рекомендація дисертації до захисту. Дисертаційна робота

Левандовського Чеслава Чеславовича є одним з перших в Україні комплексним дослідженням проблем адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні. Водночас дисертації притаманні окремі спірні моменти. Щодо неї може бути висловлено окремі недоліки, які, однак, не впливають на якість розкриття теми роботи та загальну позитивну оцінку.

Дисертація Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 Право.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» відповідає спеціальності 081 Право в галузі знань 08 Право та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Левандовського Чеслава Чеславовича «Адміністративно-правове регулювання публічних закупівель у галузі будівництва в Україні» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у

разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 Право в галузі знань 08
Право.

Професорсько-викладацький склад кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права проголосував одноголосно:

«за» – 13; «проти» – немає; «утримались» – немає. '

Головуюча на засіданні:

Завідувач кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права, доцент кафедри,
кандидат юридичних наук, доцент

Олена ГАЛУС

